

ABONAMENTELE

Pentru Sibiu:

1 lună 85 cr., 1/4 an 2 fl. 50 cr., 1/2 an 5 fl., 1 an 10 fl.

Pentru ducerea la casă cu 15 cr. pe lună mai mult.

Pentru monarhie:

1 lună 1 fl. 20 cr., 1/4 an 3 fl. 50 cr., 1/2 an 7 fl. 1 an 14 fl.

Pentru România și străinătate:

1/4 an 10 franci, 1/2 an 20 franci, 1 an 40 franci.

Abonamentele se fac numai plătindu-se înainte.

INSERTIUNILE

Un șir garmond prima dată 7 cr., a doua oară 6 cr., a treia oară 5 cr.; și timbru de 30 cr.

Redacția: Str. Iernii 11. — Administrația: Str. Cienădiei 3.

Se prenumeră și la poste și la librării.

În București

primesce abonamente D. C. Pascu, Str. Lipsani 35.

Epistole nefrancate se refuză. — Manuscrise nu se înapoiază.

Un număr costă 5 cruceri v. a. sau 15 bani rom.

TRIBUNA

Apare în fiecare zi de lucru

Cu 1-a Iulie v. 1890

se începe

Abonament nou

la

„Tribuna“.

Abonamentele se fac cu multă lesnătate atât în monarhie, cât și în România prin mandate postale (*Posta-utalvány* — *Post-Anweisung*.)

Se recomandă abonarea timpurie pentru regulata expediție a foii.

Domnii abonenți sunt rugați a ne comunica eventual prelungă localitatea unde se află și **posta ultimă**; ear' domnii abonați vechi spre ușurare pot lopi pe mandatul postal **adresa tipărită** dela fașile, în cari li s'a trimis diarul până acuma.

Administrațiunea diarului

„Tribuna“.

Sibiu, 20 Iunie st. v.

(Δ) Panița, fostul major bulgar, eroul dela Slivnița de odinioară, odihnesce ciuruit de 21 de gloante odichna venic în pământ. Va se dăca n'a fost agriat, după-cum era vorba mai înainte.

Ei bine, principele Ferdinand și Stambuloff vor fi acum liniștiți. Pentru-că morții pot fi pe pace, morții sunt pe pace, morții caută să fie pe pace. Și fiind principele și ministrul seu liniștiți, fiindcă Panița este acum pe pace, pe pace are să fie și Bulgaria întreagă.

Numai cât omul e aplecat a se teme tot de mai rău. Căci este lucru ciudat și cu morții câte odată. Mai ales cu morții, care mor în împregiurări ca majorul Panița. Când ai cugeta, că n'au să mai pună nimica în mișcare, pentru-că ei sunt amorțiți pe vecie, atunci te pomenesci cu ceea-ce nici nu ai gândit. Sămânța morții lor e roditoare, așa de roditoare câte odată, încât în loc de unul culcat la pământ sar mii în picioare, mii cu decile și cu sutele.

Și până să fie omorât, fostului major Panița a trebuit cinci regimente să-i facă onorurile și 21 de soldați să fie activi la executarea morții sale.

Astfel de aparate mari, puse în mișcare la astfel de ocazii, sunt mai elocvente decât sute și mii de limbi și de diare, care au misiunea de a ascunde

adevărul. Aparatele aceste stîrnesc în om gândirea, că și executorii unei morți, ca și cea a lui Panița, se vor fi temînd, că cu moartea unuia încă nu au stîns cu deservîrșire focul, din care s'ar pute naște un incendiu.

Diarele maghiare țin, că prin executarea de Sămbătă ce a avut loc în tabăra dela Sofia s'a rezolvat o problemă și s'a limpedit o situațiune.

Nimica mai de dorit decât aceasta!

Diarele maghiare s'au înșelat în mai multe rînduri în lucruri atîngătoare de politica orientală. Lor li-s'a întemplat în decurs de douăzeci de ani în mai multe rînduri să strige astăzi cuiva „să trăească“, ca mai apoi să se căească. Nu erau membrii delegațiunii unguresci entusiasmați de declararea războiului din partea sîrbească Bulgarilor? Și de atunci prin câte faze n'au mai trecut vederile politice maghiare față cu țerile din Balcani și prin câte contradicțiuni flagrante n'a fost tîrîtă și presa maghiară? Bulgarii urgisiți de odinioară sînt copiii răsfețiți ai presei maghiare, fiindcă politici maghiari au astăzi o afecțiune deosebită pentru Bulgarii. Și carăși Sîrbii, oare-cînd purtați cu mîni decătră politici maghiari, spriginiți chiar și cînd își căleau așchămintele și legile lor, acum sînt tractați ca nisece băieți desmățați și amenințați cu nuiaua de fer, dacă nu se vor purta mai bine și dacă nu vor fi și ei cu aceeași afecțiune față cu Bulgarii, cu care pretinde presa maghiară să fie.

Împregiurările dar', între care s'a executat majorul Panița, și coabea presei maghiare ne fac să ne cugetăm un pic asupra evenimentului din tabăra de lîngă Sofia. Și nu credem că este superfluă cugetarea asupra evenimentului.

Faima răspîndită despre eventualitatea agriării condamnatului, subscrierea sentenței de moarte la Lompalkana pe un vapor, sînt indicii, că situațiunea, în Bulgaria nu e atât de liniștită cum se pare după suprafață. Aceasta se întărește și prin împregiurarea, că principele nici acum, cînd majorul Panița era judecat și închis, nu se simțea destul de sigur în Bulgaria. El s'a temut să subscrie sentența de moarte în reședința sa princiară. S'a temut să se afle în țeară, cînd sentența s'a dus în deplinire.

Dacă este așa, apoi nouă ni-se pare, că cu toate că în formă dreptate s'a făcut, nici principele domnitor, nici ministrul seu, n'au putut obține liniște deplină. Le mai rămăne dar' și lor a-și pune întrebarea, dacă exemplul statorit prin moartea majorului Panița va avea drept

efect ceea-ce au dorit ei sau va provoca un sentiment de răsunare.

De unde urmează, că deși dreptate s'a făcut, poate-că era mai consult, ca de astădată în locul dreptății să se pună grația. Poate-că grația desarma cu deservîrșire pe contrarii stărilor actuale din Bulgaria și puneza zăvor iubitorilor de turburări din afară.

Aceasta nu s'a făcut. Probabil dar', că războiul de mine se va purta în Bulgaria și mai departe. Ear' dacă se va purta, una sau alta dintre mine, sau toate ar pute lua foc și într'o bună dimineață să ne pomenim în flăcările cestiunii orientale, pusă de nou la ordinea zilei.

Rar ni-se întemplă să ne întîlnim în păreri cu presa maghiară. De astădată însă am dori să aibă ea dreptate: să se fi pus capăt unei situațiuni neliniștitoare și să nu se înceapă alta și mai neliniștită.

Administrațiunea orașelor săsesci.

În jumătatea expirată a anului a avut loc în toate orașele de pe fostul Fund-Regiu așa numita „restaurațiune“, adică noua alegere a funcționarilor. Brașovul și Sibiuul a încheiat în zilele aceste rîndul alegerilor.

Trebuia să dăm de astădată alegerilor mai mare atențiune, întemplantu-se ele sub influența formării programului celui nou al „Sachsentag“-ului.

Programul pune mai mare pond pe dezvoltarea internă și cuprinde între alte probleme și „stabilirea unei administrațiuni comunale, care stă la înălțimea timpului și a orașelor moderne“. Cunoștința, că administrațiunea orașelor de pe fostul Fund-Regiu lasă mult, ba în unele orașe tot de dorit, a devenit între Sași, care au să dispună, se poate dăce exclusiv, în numitele orașe, e tot mai generală și organele lor de publicitate se ocupau în timpul din urmă des cu cestiunea îmbunătățirii administrațiunii. Nepotismul, lipsa de inițiativă, considerări personale etc. se numiau ca defecte, de care a avut să sufere administrațiunea orașelor. N'am aflat însă nicăieri enumerată între cauzele administrațiunii rele legea comunală existentă, cu care guvernul și legislațiunea maghiară au aflat de bine a ne cinsti. Noi din parte-ne vedem în dispozițiunile acelei legi și mai cu seamă în modul de compunere a reprezentanțelor, care numără mai mulți membri ca unele parlamente, una dintre cele mai mari pedeci ale unei administrații bune.

În Sibiu, vechiul centru al inteligenței Sașilor, unii dintre căpeteniile lor s'au apucat de lucrul sanării, făcînd începutul cu propunerea unei urcări a salarelor pentru funcționarii orașenesci sub cuvînt, că numai prelungă salare bune se vor afla și persoane destoinice mai cu seamă la posturile conducătoare. Făcîndu-se opozițiune serioasă în contra propunerii din partea numeroșilor meseriași mici, a căror îngustime de vederi nu le ierta a cuprinde oportunitatea măsurii propuse, propunerea numai după mari lupte a devenit conclud, aprobîndu-se în urmă statutul nou al salarelor și decătră ministrul de interne.

După preparatiunile făcute aveam deci tot cuvîntul să fim cu mai mare atențiune la procederea alegerilor în orașele din cestiune. Se putea aștepta, că se vor da directive nouă pentru administrație, că vor intra elemente nouă, vigoroase între funcționari ș. m. d. Decursul alegerilor ni-a arătat, că din toate acestea nu s'a întemplat nimic, ci toate au rămas — cum au fost, mai în toate orașele s'au ales funcționarii vechi, ear' programele au rămas — programe. Nici de astădată Sașii nu s'au putut desbrăca de conservatismul stricacios. Amintim d. e. numai un cas din Sibiu. Inginerul orașenesc, despre a cărui incapacitate toate partidele reprezentanței au fost în deplină consonanță, s'a reales din motiv, că dacă s'a dat pardon altor funcționari, pentru-ce se nu se dee pardon și inginerului. Contracandidatul lui a fost, ce e drept, — neautohton.

Ce ne atinge pe noi mai tare este însă desconsiderarea elementului român atât la compunerea reprezentanțelor, cât și cu ocaziunea alegerilor de funcționari. De orașele Bistrița, Mediaș și Sighișoara nici nu mai vorbim, căci acolo Românii înșiși se valorează prea puțin, ca să fie luați în seamă. În Sebeșul-săsesc se folosește constelațiunea prezentă a împregiurărilor pentru a ține departe pe Români dela viața comunală. În Brașov, unde formează Românii mai a treia parte din populațiune, candidații români, calificați pentru posturile cerute, nu s'au considerat. În Sibiu, drept, nici n'au fost competenți pentru vre-o funcțiune, de sigur din motiv, că cunoscîndu-se dispozițiunile alegerilor, n'a voit nimenea să competeze înzadar. Numai în Orăștie s'a putut face o înțelegere corăspunzătoare încâtva dorințelor legitime ale Românilor.

N'am voit în împregiurările de față, sub a căror greutate oftăm Români și Sași, a desfășura controversale, care există între noi și Sași, sperînd că timpul va aduce

aplanarea cea mai potrivită, dar' nu putem să nu ne exprimăm convingerea noastră, că atitudinea Sașilor la alegerea funcționarilor comunali cât și în genere în viața comunală față cu Românii nu numai că nu e dreptă, dar' și imprudentă. Pentru Români este de puțină însemnătate, dacă vor ave vre-o câțiva funcționari orașenesci sau nu-i vor ave, dar' întrebăm pe conducătorii Sașilor, nu cred ei, că iau prea mult asupra-și, dacă voese să susțină exclusivismul național și mai departe în orașele Fundului-Regiu, excludînd așa dîcînd pe Români dela participarea la viața comunală. Oare nu cred, că ar fi mai consult, dacă ar căuta sprigin și la elementul român, angagiînd și înteressînd mai intensiv și partea inteligență a locuitorilor români din orașe pentru problemele comunale, care așteaptă deslegarea lor? Așa dîcînd o mică transfușiune de sînge n'ar fi de nici o stricăciune reprezentanților orașenesci, promovîndu-se în modul acesta realizarea multor reforme recerute de spiritul timpului nou, în contra căruia se revoltă de multe-ori tradițiunile clasei meseriașilor, care se află în decadență. Caracterul național săsesc al orașelor ar suferi prea puțin, căci elementul german e atât de puternic în ele, încât ori-ce îngrijiri de depozedare sînt excluse.

REVISTĂ POLITICĂ.

Sibiu, 20 Iunie st. v.

Ear' afacerea matriculelor.

„Magyar Állam“ dela 30 Iunie publică un nou comunicat în această afacere, al cărui cuprins este următorul: „Cu cestiunea asternută la Roma în afacerea ordinațiunii ministeriale dela 26 Februarie nu s'a ocupat *Congregatio Sacri Officii*, ci un alt colegiu de cardinali. Hotărîrea s'a luat deja și sfîntul Părinte a aprobat hotărîrea colegiului. Principele-primate va primi despre aceasta încunoscîntare oficială poate încă în decursul săptămîinii de față. Nu este indiscrețiune, dacă indicăm, că clerul ungar va fi cu deservîrșire mulțumit de hotărîrea luată la Roma“.

Relațiuni sîrbo-austro-ungare.

Diarului „Neues Wiener Tagblatt“ i-se anunță din Belgrad, că reprezentantul nostru, generalul Thömmel, a comunicat Sămbăta trecută ministrului sîrbesce, că guvernul ungar se învoește la instituirea unei comisiuni veterinare mixte. Prin aceasta cestiunea rîmătorilor ar fi su-

FOIȚA „TRIBUNEI“.

Suferințele tînrului Werther.

De Goethe.

Cartea I.

(Urmare.)

21 August.

Înzadar îmi întind brațele după ea dimineața, cînd mă deștept din visuri grele; înzadar o caut noaptea în patul meu, după-ce m'am amăgit un vis fericit, nevinovat, că aș fi ședut lîngă ea pe pajiste, i-aș fi ținut mîna și i-aș fi coperit-o cu mii de sărutări. Vai, atunci pipăind pe jumătate încă în ameteala somnului, mă deștept, — un torent de lacrimi izbucnesce din inima mea apăsată și eu plîng nemîngăiat în fața unui viitor întunecat.

E o nenorocire, Wilhelm! Puterile mele active sînt discordate până la o trîndăvie neliniștită, nu pot să stau în nelucrare și totuși nu pot face nimica. N'am putere de imaginație, n'am sentiment pentru natură și cărțile mă scîrbesc. Cînd noi înșine ne lipsim, ne lipsesc toate. Îți jur, adese doresc să fiu un dîler, numai ca să am dimineața, cînd mă deștept, o perspectivă pentru ziua viitoare, un bold, o speranță. Adese învidiez pe Albert, pe care îl vîd îngropat în acte până preste urechi, și-mi închipuesc, că mi-ar fi bine să

fiu în locul lui! De câteva-ori m'am gândit să-ți scriu ție și ministrului și să cer funcțiunea la ambasadă, care, precum m'ai asigurat, nu mi-s'ar refusa. Așa cred și eu. Ministrul mă iubesc demult, m'a sfătuit mult să primesc vr'o ocupațiune și câte-odată îmi și vine să fac așa. După aceea dacă mă gândesc eară și-mi vine în minte povestea calului, care, sîtul de libertate, și-a dorit șea și frîu și apoi a fost călărit ca vai de el: — nu știu ce să fac. Si, dragul meu, oare dorul după o schimbare a stării mele nu este o impaciță internă, penibilă, care mă va urmări pretutindenea?

28 August.

Este adevărat, că dacă boala mea ar fi curabilă, acești oameni ar cura-o. Astăzi este ziua născerii mele; des-de-dimineață primesc un pachet dela Albert. Numai decăt îmi bate la ochi funda cea roșie deschisă, pe care o purta Lotta cînd i'am făcut cunoștința și pentru care am rugat-o de atunci de mai multe-ori. Erau și două cărți în format doudez în pachet, Omer în ediția cea mică a lui Wistein, pe care demult am dorit-o, pentru-că se nu port la preumblări pe cea mare a lui Ernest. Veți, astfel îmi previn toate dorințele, astfel caută toate atențiunile mici ale prieteniei, care sînt de o miie de ori mai prețioase, decăt donurile cele strălucitoare, prin care ne dejosesece vanitatea dăruiturului. Sărut această fundă de o miie de ori și cu fiecare resu-

flare sorb amintirea fericirilor, de care m'au umplut acele puține, fericite, în veci perdute zile. Wilhelm, este așa și eu nu mă vaier; florile vieții sînt numai fenomene. Câte trec fără a lăsa o urmă după ele, câte fac roadă și câte din aceste roade se coc! Și cu toate acestea mai sînt destule; și totuși, — o fratele meu, — putem noi negligea, desprețui, lăsa să putrezească negustate fructele coapte?

Adio! Este o vară admirabilă; adese șed în pomi în grădina Lottei cu lîngura de cules, cu parul cel lung și-mi iau perele dela vîrf. Ea stă dedesupt și le ia cînd i-le slobod la vale.

30 August.

Nenorocitul! Nu ești nebu? Nu te amăgesci însuși? Ce va să dăcă această patimă rabiată, nesfîrșită? Nu mai am altă rugăciune decăt cătră ea. În fantasia mea nu apare altă figură decăt a ei și toate din lume și din giurul meu le vîd numai în raport cătră ea. Și aceasta îmi procură multe oare de fericire, — până-cînd trebuie să mă rump eară dela dînsa! Vai Wilhelm, la ce inima mea adese stăruie! Cînd am ședut la ea două, trei oare, m'am delectat de figura, de purtare, de expresiunea cerească a cuvintelor ei, cînd pe încetul toate simțirile mi-se discordă, mi-se face negru înaintea ochilor, abia mai aud și mă țin de gîtlegiu mai ca un asasin; cînd apoi inima cearcă prin băteii vehemente

să facă aer simțirilor strîmțorate, dar' le sporesce numai confuzia — Wilhelm, adese nu știu, că pe lume sînt! Și — dacă une-ori mă precumpănesc de înduioșarea și Lotta nu-mi permite mîngăierea ticăloasă, de a-mi răcori strîmțorarea prin lacrimi vîrsate pe mîna ei, — trebuie să plec, să es afară și rătăcesc prin câmpurile largi; a mă urca pe un deal peziș îmi face atunci plăcere, a-mi munci potec prin păduri neumbalte, printre tufe ce mă rănesc, printre spini ce mă sfîrțică. Atunci mi-se face puțin mai bine! Puțin! Și cînd une-ori cad în drum de sete și de oboseală, alte-ori cînd mă așez în adîncul nopții, cînd luna plină stă deasupra mea, pe câte un copac noduros în pădurea solitară, ca să-mi alin durerea tălpilor rănite și apoi adorm de oboseală în luciura amurgului! O Wilhelm, locuința singuratecă a unei celule, haina de pîr și brîul cu ghimpi ar fi bunătățile răcoritoare, după care însetează sufletul meu. Adio! Eu nu vîd alt sfîrșit în această miserie, decăt mormîntul.

3 Septemvrie.

Trebuie să plec! Îți mulțumesc, Wilhelm, că mi-ai întărit hotărîrea sovăitoare. Deja de patrusprezece zile umblu cu gândul să o părăsesc. Trebuie să plec. Ea eară este în oraș la o amică. Și Albert — și — trebuie să plec!

(Va urma.)

Din literatura noastră didactică.

(Gramatica latină pentru clasa I. și II. gimnasială, prelucrată după sistemul lui H. Perthes de Paul Budiș în colaborare cu Ștefan Iosif și Andrei Bărbănt. Brașov, 1887.)

(Dare de seamă.)

În fața faptului, că cultura progresează mai mult ca ori-și-cînd, ear' școala trebuie să țină cont de toate progresele culturale: pedagogia modernă caută și ea să ușureze problema școlii, care în lungul timpului a devenit grea și pentru învățători și pentru învățăcei. Nisuița de a ușura învățămîntul a dat și dă naștere diferitelor metode și sisteme nouă, dintre care însă cele mai multe sînt nefolosibile în praxă.

Limba latină este studiul, pentru care se întrebuintează mai mult timp în gimnasiu, și totuși cu rezultatul cel mai puțin. Aceasta o recunosc profesorii, au declarat-o comisarii încredințați cu conducerea examenelor de maturitate, convocăți la conferință în ministerul de culte și de instrucțiune, dar' o dovedesc și absolvenții gimnasior, care în decurs de 8 ani nu-și câștigă dexteritatea de a traduce fără ajutor nici măcar texturile cele mai ușoare latinesci. Pentru toate aceste cu drept se învinovătesce metoda de până acum, care a degenerat în mecanism fără de suflet și a împedecat atâtea suflete tinere în șborul lor firesc.

Răposatul director gimnasial H. Perthes a fost unul dintre bărbaii cei mai devotați

strasă de pe terenul politic și supusă examinării bărbatilor de specialitate imparțială, care vor avea să cerceteze starea sanitară a rimatorilor importati din Sârbia. Astfel cestiunea s'ar pute considera ca rezolvată.

În fața acestei pacifice sciri mai înregistrăm următoarea telegramă, despre care se presupune, că s'a pus din ordinul dlui Hitrovo în circulație. Această telegramă, venită prin București, spune, că opiniunea publică din Sârbia nu voese să scie nimica despre rezolvirea pacifică a diferențelor cu monarhia austro-ungară. Din contră în Niș, Craguievaș și în alte orașe sârbesci s'a constituit o ligă anti-austriacă a comercianților, ai cărei membri s'au deobligat a rumpe orice legături cu monarhia habsburgică. Asemenea și tinerimea, școalele și universitatea vor ține meetinguri și se vor pronunța contra Austro-Ungariei, ear' liga amintită poate conta și la spriginul damelor sârbesci. În cercurile noastre guvernamentale se presupune, că publicarea acestei sciri, în care sunt exprimate dorințele dlui Hitrovo și ale împregiurimii sale în privința desvoltării ulterioare a conflictului dintre Sârbia și Austro-Ungaria, stă în legătură cu o telegramă anterioară din același isvor venită, în care se prevestesc mari demonstrațiuni anti-austriace pentru ziua aniversării luptei dela Cossovo.

Revoluția din Erzerum.

Despre izbucnirea revoluțiunii din Erzerum primesc „Pol. Korr.“ următoarele informațiuni detaliate: Valiul din Erzerum i-s'a adus nu demult la cunoștință, că într-o școală și într-o biserică armenească s'ar fi stabilit în taină o fabrică de arme și de muniție. Deși guvernul turcesc ar fi putut ști numai decât, că asemenea lucruri nu se pot scutura numai așa din mână, totuși a trimis numai decât câțiva funcționari la fața locului, ca să cerceteze lucrul. Organele oficiale au aflat în școala respectivă un mic atelier primitiv de lăcătare, în care se instruiu nise tineri în acest meșteșug. În biserică nu s'a aflat nimic ce ar fi putut îndreptăți această bănuială. Într'aceea se răspândise școala, că Mahomedanii au intrat cu puterea în biserică. Armenii au început să se adune în cete și rezultatul a fost o ciocnire între Mahomedani și Armeni, în decursul căreia din amândouă părțile s'au împușcat cu pistoale. Pe urmă a intervenit și miliția și se spune, că Armenii ar fi împușcat din ferestri asupra ei. Într'un târziu s'a restabilit ordinea. Se dice că dintre Armeni ar fi rămas opt morți și 30 răniți. Asemenea considerabil a fost și numărul morților și răniților mahomedani. Miliția a avut un mort și un rănit. Detalii mai sigure vor sosi preste câteva zile. „Pol. Korr.“ află, că guvernul otoman va trimite puterilor, sau cel puțin cabinetelor din Londra și Petersburg o notă, în

care va reduce la adevărata lui extensiune și importanță acest incident, care s'a prezentat foarte exagerat în presă.

Alianța franco-rusă.

Diarul rusesc „l'Europe“ publică următoarele cu privire la alianța dintre Franța și Rusia: În cercurile politice din Germania, Austria și mai cu seamă în Rusia, la Moscova și la Petersburg, se vorbește din ce în ce mai mult de alianța franco-rusă.

După nise informațiuni, care ni-au fost date personal, Țarul în timpurile din urmă ar fi recunoscut și afirmat în modul cel mai categoric urgența unei înțelegeri depline și precise între cele două mari state amenințate atât de direct prin ultimele combinațiuni anglo-germane.

După nise sgomote, mai înteu desmințite, dar' care în ultimele zile au luat o mare consistență, alianța ar fi de acum chiar un fapt împlinit, mulțumită îngrijirilor dlui de Mohrenheim, ambasador al Rusiei la Paris.

În tot cazul, fie ea încheiată ori nu, se poate afirma, că alianța există în vederea eventualităților, pe care planurile quadruplei alianțe le pregătesc în Orient și în lumea întreagă.

Panița.

Relativ la tragedia sârbă la 28 Iunie n. în tabăra dela Sofia și la eroul ei mai dăm următoarele informațiuni sosite astăzi:

La 30 Iunie Panița a fost înmormântat în cimiterul din Sofia în prezența nevestei sale și a câtorva rudeni. Înainte de execuție a dat Panița, că nici-când n'a creșut, că va fi împușcat. Pe copilul său cel mai mic l'a recomandat nașului său, prințul Alexandru de Battenberg, ear' nevestei sale i-a permis să se mărite a doua-oară. Un neguțator din Filipopol, căruia Panița i-a împușcat un fiu în decursul războiului, pentru un cal, a dăruit lumină la biserică în ziua execuțiunii. Se știe, că ghilele au nimerit pe Panița în corp, ear' restul în picioare. După ce în general s'a creșut, că Panița va fi agreat, n'a voit nimenea să creadă, că execuțiunea s'a sârbșit.

Dar' în fața faptului complinit amicii și inimiții sunt de acord, că Panița a fost un făcător de rele și că dreptate i-s'a făcut. Chiar și membrii opozițiunii susțin, că n'a fost trebuită a face din Panița martir politic, căci crimele lui ordinare ar fi fost deajuns pentru a-l face pentru totdeauna inofensiv. La tot cazul execuțiunea va avea efectul dorit de a intimida elementele nesigure. Principele Ferdinand a subscris sentența de moarte în Rusiuc.

Altă telegramă din Sofia anunță, că după execuție comandantul taberei a ținut trupelor o cuvântare, în care explicând fapta lui Panița, care a făcut o conjurațiune pentru a răsturna guvernul actual, a indicat la primejdiile ce ar fi urmat pentru patrie, dacă planul lui Panița ar fi succedat, și a spus, că acesta i-s'a meritat pedeapsa, care-l așteaptă pe fiecare trădător de patrie.

Majorul Panița a fost o figură marțială cu trăsuri marcate, la care bine se potrivea

barba lui neagră ascuțită. Era de 39 de ani, dar' arăta cu mult mai tânăr. Era înrudit cu cele mai distinse familii din Bulgaria, precum și cu Stambuloff, deși înrudierea lor este mai depărtată. A fost născut la Tîrnova, căsătorit și cumnat cu Nicolaiev, care a fost ministru de război pe timpul regenței după abdicarea principelui Alexandru. Panița, care înainte de a deveni soldat, a fost avocat, are educațiune europeană.

Pe timpul războiului turco-rus a intrat într-o legiune de voluntari, ear' când a erup războiul sârb-bulgar, s'a aflat alături principelui Alexandru în fruntea unei legiuni de studenți. După încheierea armistițiului între Sârbia și Bulgaria s'a dispus dizolvarea legiunii, dorind principele Alexandru, ca tinerii legionari să-și continue studiile în străinătate. Același lucru îl voia și majoritatea legionarilor, dar' Panița nu s'a învoit, și când s'a dus o deputațiune la el, ca să-l înduplece a da ascultare dorinței principelui, a prins pe vorbitorul deputațiunii și a strigat: „Pentru însubordinațiune te voiu pedeși cu moartea“, ear' după aceea în adevăr l'a și împușcat cu mâna sa proprie. Pe acest episod se pune în Bulgaria deosebit pond, căci se accentuează, că bărbatul, care a executat cu atâta stricteță o sentență de moarte pronunțată în interesul disciplinei militare, a căzut acum singur jertfă justiției neînduplecate. În timpul mai din urmă Panița a fost president al curții de cascație militară.

Se știe, că în decursul procesului de înaltă trădare contra lui Panița a eșit la lumină, că conjurații au avut de gând, ca numai decât după izbucnirea loviturii contra principelui să-l omoare și pe majorul Panița. Acesta anume era cunoscut ca un prieten enrageat al lui Battenberg și nici-decum nu ca amic al Rusiei. Este considerat ca lucru hotărât, că conjurații, care lucrau în interesul Rusiei, erau de părerea, că din partea lui Panița nici-decum nu pot fi siguri, dacă izbutesc planul. Astfel stând lucrul vieța lui Panița a fost de două-ori riscată, căci neisbucind, precum s'a întâmplat, l'a prins justiția bulgară, ear' isbucind, mai curând sau mai târziu ar fi devenit jertfă conjurațiilor sei.

Precum se știe, prima instanță l'a condamnat la moarte, dar' a propus totodată agreatura. Curtea de cascațiune a aprobat sentența fără a se pronunța asupra agreaturii. Actul a fost apoi prezentat ministerului, care a hotărât executarea sentenței. Această hotărâre a fost prezentată principelui Ferdinand imediat înainte de a pleca la Viena, ear' principele a împărțit vederile guvernului și a confirmat sentența de moarte. Din considerare la trecutul militar al lui Panița s'a hotărât, ca execuțiunea să se facă prin împușcat.

După sciri private sosite în Viena, se crede în Sofia, că impresiunea ce va face execuțiunea în Bulgaria nici-decum nu va fi periculoasă pentru guvern, fiindcă Panița are numai un număr foarte mic de aderenți și nu s'a bucurat la partidele cele mari opoziționale de atâtea simpatii, ca să se poată presupune o intervenire faptică a lor. Împregiurarea, că principele nu se afla în țeară, precând trădătorul Panița a fost împușcat, este arătată de către oficioși drept o întâmplare, după-ce mergerea principelui la vr'o baie din Boemia a fost demult hotărâtă.

pentru această clasă. Chiar și dicerile cele mai simple, la aparență de tot independente, stau în oare-care legătură, se întregesc, formează un mic tablou și excitează interesul elevilor. Aceasta o va ști prețul numai acela care a propus vre-o limbă străină și a fost osândit să-și procopsească elevii cu traducerea unor diceri că: măgarul e animal, unchiul e bolnav; ș. c. l.

Cartea de citire pentru clasa II. gimnasială, prelungește sentențe, fabule și anecdote arangate asemenea treptat, mai conține capitole de ale lui Liviu și poezii de ale lui Horat; dovadă despre încrederea ce a avut-o Perthes în sistemul seu.

Ambele cărți de citire au câte un vocabular propriu. Este a doua înnoire, a cărei lipsă s'a simțit demult. Până acum era datorița elevilor să caute vorbele din dicționar. Lucru și greu și urios. Nu ne putem mira, că ne înșeală cu așa numitele „preparațiuni“. Se pregăteau 2—3, ear' oialași descriu în raptul capului „preparațiunile“ acelor. Dar' s'admitem, că sînt profesori isteți, care vor păzi în deajuns, ca fie care elev să-și facă singur preparațiunea: oare uman este să torturăm pe bieții băieți cu atâtea preparațiuni? Ori nu e tortură să șadă ghib în toată ziua câte 2—3 oare, pentru-ca să caute vorbele latine, eline, maghiare, germane?

Nu cred să fie profesor, care să nu salute cu bucurie această înnoire, făcută în interesul învățământului. Din parte-mi înșeăș dori, că în edițiunea a doua, din considerări pedagogice, în fruntea fiecărui paragraf din

CRONICĂ.

Călătoria pe mare a Maiestății Sale Împărătesei-Regine. După-cum află „Neue Freie Presse“, îndată după căsătoria Archiducesei Maria Valeria, Împărăteasa-Regină Elisabeta va face o călătorie mai lungă pe mare, care va dura mai multe luni. Îmbarcarea va urma probabil în Amsterdam și călătoria va fi mai înteu la Gibraltar. În cercurile Curții circulă însă fama, că călătoria nu se va restringe numai la Gibraltar, ci va fi un fel de călătorie în giurul lumii.

Predarea baretei cardinalului Dunaievski decătră Maiestatea Sa a avut loc, după-cum se telegrafează din Viena, la 30 Iunie n. în catedrala Curții din Viena cu o pompă ceremonială istorică. Festivitatea a urmat în prezența păharnicilor, camerierilor, între care mulți magnai poloni, consilierilor intimi și membrilor ordinului cavalerilor teutoni.

Numiri. Subnotarii Mihail Gyenge dela tribunalul reg. din Sighet-Marmației și Iuliu Stăjer dela judecătoria cerc. din Baia au fost numiți subjuși, cel dinteu la judecătoria cerc. din Vișeu-superior și al doilea la cea din Szabadka. Mai departe au fost numiți: practicant în drept E. Szabó dela trib. reg. din Neopanta practicant în drept cu diurnă la cel din Zombor; candidatul de practicant vamal Iosif Debreczi practicant vamal la oficiul vamal-suprem din Sibiu și custodele de carcere Trăilă Telemuga dela închisoarea din Oravița sergent de carcere tot acolo.

Steagul negru-galbin ars. Din Agram se telegrafează cu data de 30 Iunie n., că în decursul petrecerii comandantului de corp de acolo FML. Reicher în Karlstadt steagul negru-galbin dela locuința lui a fost ars de nise făptuitori necunoscuți.

Restaurațiunea magistratului orășenesc al Sibiuului a avut loc luni, în 30 Iunie st. n. Aleși au fost: primar orășenesc Wilhelm de Hochmeister; senator I. Iosif Drotleff; senator II. Iuliu Sigerus; protototar Albert Teutsch; vicenotar I. Mauriciu Angermann; vicenotar II. Mauriciu Ackner; vicenotar III. Albert de Hochmeister; concipient I. Ernestin Jekelius; concipient II. Carol Hoch; fiscal Dr. C. Konrad; contabil Carol Herzberg; expeditor Frederic Theil; tutor orfanal A. Adam; cassar orășenesc Carol Göbbel; controlor Ernestin Schneider; inginer orășenesc Otto Müss; econom S. C. Czekeus; adjunct de econom Gustav Albrecht; conducător de curți funduare C. Engel-leiter; silvicultor I. Binder; medic veterinar I. Carol Connerth, medic veterinar II. M. Horedt; cassar de dare Albert Neugeboren; controlor de dare Emil Simonis; oficial de perceptor I. Carol Schochterus; oficial de percept II. Alfred Mangesiuss; mairu de curții Carol Platz; comis de poliție I. L. Weiss; comis. de poliț. II. Frederic Haler; cancelist I. Francisc Sollich; cancelis II. Mihail Zimmermann; primar de tîrg Carol Zacharias; provisor Carol Ferentzi și pădurar Petru Hih.

Grindina. În comuna Nadeșul-romănesc a bătut alaltăieri grindina cauzând în sēmături pagube de cel puțin 24.000 fl., după-cum i-se raportează lui „Erdélyi Hir.“ Afară de aceea fiind grindina succedată de o ploaie torențială, a eșit din alvia sa un pârșeu ce curge pe acolo și a înecat vr'o 50 de oi și patru boi.

Petrecere de vară se va arangia în Monor (comitatul Bistrița-Năsăud) Duminecă în 20 Iulie st. n. 1890, în grădina școlii fundanționale sub scut de pânză. Prețul intrării depersoană 1 fl.; în familie de persoană

cărțile de citire se se pună partea corăspundătoare a vocabularului, ca astfel se nu fie vocabularul carte separată.

Gramatica, într'un fascicol (58 de pagine) conține materialul prescrip pentru ambele clase gimnasiale și ne revocă în memorie manualele francezilor, care sînt vestite pentru scurtimea lor, și conțin numai aceea ce au elevii să memorizeze. Aici va fi destul, dacă voiu aminti, că s'a ținut cont întru toate de rezultatele filologiei comparative și s'au făcut toate cele posibile pentru înlesnirea învățământului, mai virtos la declinațiunea III. și la verbele neregulate. Aceste din urmă le împărțesc în 2 grupe mari: verbe cu perfect simplu și verbe cu perfect compus. Declinațiunea III. o subîmpărțesc: în declinațiune consonantală și declinațiunea i. Mai corect este însă împărțirea lui Kühner în declinațiune consonantală și vocală. La aceasta din urmă aparține și declinațiunea v, care nu îngreunează de fel memoria elevului, pentru-că numai 2 substantive sînt în u: sus și grus.

Forma externă a cărților e plăcută, tiparul frumos, prețul moderat.

Mi-am ținut de datoriță să atrag atențiunea onoraților mei colegi asupra acestor manuale, care ne fac posibil să probăm și noi sistemul ce se practică cu mult succes în gimnaziile din Bona, Jena, Berlin ș. c. l.

Și eu am probat și sînt deplin mulțumit cu rezultatul obținut.

Dr. Demetriu Horvat.

70 cr. Venitul curat este destinat în favorul înființării școale de fete din Monor. Începutul la 3 oare p. m. Pentru comitet: Ioan Mărginean, președinte; Octaviu Harșan, secr. Simion Beșan, vice președinte. Gregoriu Neocă, cassar. Preastimatele familii sînt avisate la proviziunea proprie. Ofertele maritimase se vor primi cu mulțumită și se vor cuita pe cale diaristică.

Din misterile teatrelor maghiare. Directorul Kümley, care a debutat săptămăna trecută și aici cu d-na Luisa Blaha dela teatrul popular din Budapesta, a pătuit-o în Brașov. După-cum se știe de acolo, pentru unele datorii contractate în Sibiu i-s'a sequestrat cassa reprezentațiunilor din Brașov, în urma căreia, ne mai putend plăti actorii, reprezentațiunea s'au sistat, ear' d-na Luisa Blaha a plecat la Budapesta. Interesant este, că pentru reprezentațiunile nedate publicul a plătit considerabile abonamente, care acum rămân perdate. Dar' și este în adevăr întreprindere riscată a veni cu teatru maghiar atât de costisitor în orașe ca Sibiu și Brașovul, unde public maghiar mai nu este.

O faptă îngrozitoare a avut loc zilele trecute, după-cum i-se scrie diarului „P. Hir.“, în comuna Szentgyhász din comitatul Odorheului. Femeia păzitorului de pădure de acolo Stefan Oláh își omori patru copii ai sei și după aceea se sinucise. Fapta s'a întâmplat în săptămăna trecută, în noaptea de luni spre Marți. Seara femeia a beut cu copiii un litru și jumătate de vinars și apoi s'au culcat. Preste noapte femeia s'a sculat și a început a înjunghia copiii cu un cuțit ascuțit, făcându-le 70—80 de rane mari, ear' după aceea i-s'a strâpus pântecul. Îngrozitoarea faptă, comisă probabil într'un acces de nebunie, s'a descoperit numai după două zile.

Principele Ferdinand din Bulgaria, care a părăsit Viena la 30 Iunie dimineața, a sosit în acea zi seara în Karlsbad. Sosirea principelui s'a făcut cunoscută între publicul de cură. La gară îl așteptau doi aspeți de cură bulgari spre a-l saluta, dar' principele a evitat aceasta și nu a trecut prin salonul de curte, ci prin localul pachetelor, și părăsi gara dimpreună cu suita sa. În coala de însuare principele e înscris ca: „Son Altesse royal monseigneur le comte de Murany“. Petrecerea principelui în Karlsbad va dura trei sau patru săptămăni.

Un sinucid de 400 ani. Din Zelău se telegrafează unei foi ungurești, că un copil de 10 ani al avocatului de acolo Francisc Biró s'a împușcat Sămbăta trecută. La 8^{1/2} seara a cumpărat iară de pușcă, a încărcat pușca tatălui seu, a pus țevă la inimă și a tras cu piciorul. Motivul sinuciderii e necunoscut.

O damă în gimnasiu. Din Budapesta se scrie, că d-ra Bobula, fca arhitectului de același nume, a trecut cu succes eminent examenul clasei VII. a gimnasiului de stat din strada constituției. În Ungaria este lucru cam rar acesta.

Interregn în Carloveș. După-cum se anunță din Carloveș, din cauza procedurii primarului Milič, nouă reprezentanți de acolo au demisionat, și deoare-ce afară de aceea un loc e neocupat, consistă reprezentanța numai din 400 membri, așa că nu se pot ține ședințe și prin urmare în Carloveș a intrat interregnul. Poporațiunea așteaptă cu nerăbdare sosirea comisariului guvernial, care se pună capăt acestei stări de lucruri.

Ministrul de agricultură austriac contele Falkenhayn, după-cum se anunță diarului „W. Tgbl.“, s'a îmbolnăvit în Karlsbad în mod îngrijitor.

Rămășițele poetului Mickievitz sînt pe drum dela Paris la Cracovia. Vor trece prin Franța, Elveția și Tirol și vor sosi poimăne, Joi, în Viena. Cu acest prilegiu reuniunile poloneze din Viena au instituit un comitet, care va arangia o sêrbare în onoarea poetului. Se va face procesiune la gară, principele G. Czortoryski va vorbi înaintea vagonului, în care va fi depus coșciugul, preoții vor sêrbși o rugăciune, ear' după aceea Polonii vor împinge singuri vagonul lîngă locomotivă.

Studentii slavi din Viena au făcut Sămbăta trecută o demonstrațiune deputatului dalmatin și delegatului Dr. Klaič. Demonstrațiunea a avut loc la gara de Sud din Viena. Studentii l'au întinținat cu „Pereat!“ pentru-că în delegațiuni a vorbit cu recunoștință despre politica lui Kállay în Bosnia și Erțegovina.

Personalie. Duminecă a fost ministrul Lahovary la Calimănesci însoțit de generalul Anghelescu, care petrece de câteva zile în Rimnic. Ministrul a mai fost însoțit și de prefect și de alți funcționari militari și civili.

Un proces sensațional. Citim în „Românul“: Vineri, 15 Iunie, înaintea înaltei curți de apel secția II. din Iași a venit apelul domnului Gr. M. Sturdza în faimosul proces al milioanele dintre d-sa și fratele domnie-sale dl Dimitrie Sturdza. Istoricul acestui proces este deja cunoscut. Dl Gr. M. Sturdza pretinde, că ar fi fost nedreptățit de fratele seu Dimitrie și de sora sa principesa Gorgiacoff cu ocaziunea divisiunii averii părintesci: că acești din urmă ar fi ținut o mare parte din această avere, între 30—50 de milioane, și că în fine aceste milioane ce s'au găsit pe urmă că le posedă domnul Dimitrie Sturdza și principesa Gorgiacoff trebuie să fie

acestei cauze. Conduc de convingerea științifică și basat pe experiența sa proprie, a compus manualele sale de limba latină, având de principiu fundamental inducțiunea și preținđend, ca limba să nu se învețe din gramatică, ci gramatica să se desvolte din exemple vii.

Tot acest principiu l'a adoptat și planul de învățământ al ministerului nostru, preținđend, ca formele gramaticale să le punem în serviciul cuprinsului și să le exercităm pe baza unor lecturi corăspundătoare. Deci bine au făcut, și recunoștință merită domnul Budiș și soții sei pentru faptul, că au prelucrat manualele și sistemul lui Perthes, prin ceea-ce ni-au dat ocaziune să probăm și să introducem și noi sistemul practicat cu mult succes în cele mai multe gimnasii din Germania.

Manualele din cestiune sînt cinci la număr: 1. Carte de citire latină pentru clasa I. gimnasială. 2. Vocabular latin pentru clasa I. gimnasială. 3. Carte de citire latină pentru clasa II. gimnasială. 4. Vocabular latin pentru clasa II. gimnasială. 5. Gramatica latină pentru clasa I. și II. gimnasială. La aceste se mai adauge o cărtică, care explică și motivează sistemul lui Perthes și e scrisă pentru profesori.

Toate aceste se concentrează prelunge cărțile de citire, pentru-că cărțile de citire, au să fie centrul instruirii în limba latină, când procedem în mod inductiv.

Cu privire la cărțile de citire mai nainte de toate am să accentuez, că conțin numai texturi latine, și chiar și dl Budiș și soții își pun întrebarea, dacă n'a

mers prea departe Perthes, când a exclus din cărțile sale cu totul exercițiile de traducere din limba maternă în cea latină? Este o cestiune foarte interesantă, de care se ocupă mult pedagogii în timpul mai nou. S'a pertractat și în conferența comisariilor dela examenele de maturitate, și din 22, căți au fost prezenți, 9 înși au votat contra.

Nu voesc a contesta valoarea traducerilor din limba maternă în cea latină, dar' totuși susțin cu toată tăria convingerii, basat și pe puțină mea praxă, că numai atunci au rezultat, dacă se folosesc ca extemporale ori ca pensuri în școală. Altdădă sînt numai perdere de timp.

Am citit nu demult, că filologul Riedl, ca om tînr ajunsese profesor la un gimnasiu, al cărui director avea mare renume de filolog. Când a revêđut directorul pensurile latine corese de Riedl, indignat de puțină știință a acestuia, i-a recomandat să abdică de catedră și să mai asculte vre-o doi ani prelegerile lui Bonitz. „Am știut că sînt slab latin“, — răspunse Riedl, — tocmai pentru aceea am tradus mai înteu un text latin în limba germană, ear' la corecțiune m'am ținut strict de textul latin.“

Socotesc, că caracterizează destul și întemplantarea aceasta valoarea dubie a traducerilor din limba maternă și motivează înnoirea lui Perthes.

Cartea de citire pentru clasa I. gimnasială conține diceri, sentințe, fabule, scene din istoria Romanilor și a Elinilor. Toate sînt bine alese și bine arangiate, că țin cont de treptarea cunoștințelor de gramatică prescrie

pentru **stipendii** la internatul împreunat cu școala civilă superioară de fete a „Asociațiunii transilvane“. Adu-
narea generală din 28 Martie 1890
a acționarilor institutului de credit și
economii „Albina“ a binevoit a vota
și pentru anul școlastic 1890/1 o sumă
de 500 fl. v. a. cu destinațiune, ca din
aceea să se înființeze **10 stipendii** de
câte 50 fl. v. a. pentru acele eleve
așezate din internatul Asociațiunii, ai
căror părinți vor documenta, că din
împrejurări familiare sau economice au
lipsă de oareși-care ajutor la educațiunea
fiecilor.

Acea dotațiune generoasă primită fiind decâtă comitet împreună cu alte 500 fl. asemnate de-a-dreptul spre copierea trebuințelor școlăile civile de fete, pentru conferirea acelor stipendii se publică prin aceasta concurs cu termen fix până la 10 August st. n. 1890, prelungă următoarele condițiuni:

1. Carte de botez în original sau în copie legalizată.
2. Testimoniu şcolastic despre semestrul II. al anului şcolastic 1889/90.
3. Atestat despre numărul pruncilor, condiţiunea, starea materială a părinţilor.

Cererile întrate după terminul prefipt mai în sus nu vor pute fi considerate.

Dela comitetul „Asociațiunii transilvane pentru literatura română și cultura poporului român“. Sibiu, în 1 Iulie 1890.

G. Baritiu,
pres.

Dr. I. Crișian,
secretar II.

Nr. 107/1890.

[915] 2—3

Concurs.

Devenind vacant postul de învățătoare pentru lucrul de mână femeiesc, desemnul liniar și din mână liberă după metoda mai nou probată și adoptat în institutele corespunzătoare publice, musica vocală și caligrafie la școala civilă de fete cu internat a „Asociațiunii transilvane pentru lite-

ratura română și cultura poporului român", pentru ocuparea aceluia se escrie concurs cu termenul **până la 31 Iulie n. anul curent.**

Doritoarele de a ocupa acest post
au să prezente următoarele documente:

- a) atestat de botez ;
- b) document că posed pe deplin dexteritatea recerută la predarea obiectelor numite mai sus ;
- c) o adeverință autentică în scris despre toate studiile pregătitoare pentru această profesiune și despre ocupațiunea de până acum ;
- d) fiind limba română limba de propunere, să dovedească, că posed deplin această limbă în vorbire și scriere, așa încât să fie în stare de a da la elevalor toate explicațiunile necesare în limba maternă în toate trei ramurile acestei profesiuni cu termینی adoptați în cele mai bune școli profesionale românești, pe unde se află de acele.

Cu postul ce este a se ocupa sînt
împreunate următoarele emolumente:

- a) salar anual de 240 fl.;
b) întreaga întreținere în internat (cuar-
tir, spălat, vîpt etc.).

Se vor preferi concurențele, care vor dovedi, că sînt în stare să instruiască și în gimnastică; pentru prevederea gimnasticii aleasă va primi o remunerațiune separată.

Funcțiunea în anul dintîu va fi provizorie, după care aplicare poate să devină definitivă în condițiunile prevedute atît în legea statului, cît și în statutele și regulamentele interna-tului. Renunțarea la această funcțiune sau demisiunea eventuală are termen de trei luni.

*Din şedinţa comitetului „Asociaţiunii transilvane pentru literatura română şi cultura poporului român“, ținută în Sibiu la
23 Iunie 1890.*

G. Baritiu,
pres.

Dr. I. Crișian,
secretar II.

Institutul tipografic în Sibiiu.

Strada Cisnădiei Nr. 3.

Biblioteca populară a „TRIBUNEI“

1. **Pădureanca.** Novela de Ioan Slavici, 12 coale tip., broș., elegant. Un exemplar cu prețul redus dela 40 cr. sau 1 leu la **30** cr. sau **60** bani.
 2. **Fata Stolerului** de Matilda Cugler-Poni. Un exemplar 5 cr. sau 10 bani.
 3. **Ce n'a fost și nu va fi.** Poveste de I. T. Mera. Un exemplar 4 cr. sau 8 bani.
 4. **Piperuș Petru.** Poveste de I. T. Mera. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
 5. **Păcală și tândală.** Anecdota de Silvestru Moldovan. Prețul unui exemplar 3 cr. sau 6 bani.
 6. **Jucării și jocuri de copii.** De P. Ispirescu, culegător-tipograf. Un exemplar 25 cr. sau 50 bani.
 7. **Teiu legănat.** Poveste de Gr. Sima al lui Ión. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
 8. **Colăcișitul.** Obiceiurile țăranilor români la nuntă, de Benedict Viciu. Un exemplar 16 cr. sau 32 bani.
 9. **Fiica a noué mame.** Poveste de Silvestru Moldovan. Un exemplar 14 cr. sau 28 bani.
 10. **Povestea lui Ignat.** Poveste de Silvestru Moldovan. Un exemplar 3 cr. sau 6 bani.
 11. **Sfântul Nicolae.** De Matilda Cugler-Poni. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
 12. **Îndărănioul.** Poveste de Silvestru Moldovan. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
 13. **Blăstem de mamă.** Legenda populară din giurul Năsăudului. De George Coșbuc. Un exemplar 6 cr. sau 12 bani.
 14. **Bunica** de Bojena Némcová, tradusă din limba boemă de Prof. dr. Urban Iarník. Un exemplar cu prețul redus dela 1 fl. sau 3 lei la **60** cr. sau **1** leu **20** bani.
 15. **Vlad și Catrină.** Poveste de Gr. Sima al lui Ión. Un exemplar 5 cr. sau 10 bani.
 16. **Din bătrâni.** Ghicitori, întrebări și răspunsuri, frământări de limbă, adunate de Gr. Sima al lui Ión. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
 17. **Pe pământul Turcului** de George Coșbuc. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
 18. **Căldărușa cu trei picioare.** Poveste franțuzească de Eleonora Tănăsescu, după A. Genevray. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
 19. **Genușotca.** Poveste de I. T. Mera. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
 20. **Un pețitor îndărătnic.** Novela de Björnstjerne Björnson. (1856). Un exemplar 4 cr. sau 8 bani.
 21. **Prietenul meu Ventură-Teară.** Din poveștile californiene ale lui Bret Harte. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
 22. **Soăpărătoreea.** Din povestile lui Andersen. Un exemplar 4 cr. sau 8 bani.
 23. **Fata Craiului din cetini.** De George Coșbuc. Un exemplar 4 cr. sau 8 bani.
 24. **Strigoaica.** Din fantasiile lui Nicolae Gogol. Un exemplar 20 cr. sau 40 bani.
 25. **Draga mamei.** Baladă de George Coșbuc. Un exemplar 10 cr. sau 20 bani.
 26. **Taina unei vieți.** De Björnstjerne Björnson. (1869). Un exemplar 6 cr. sau 12 bani.
 27. **Vecinii.** Din fantasiile lui Nicolae Gogol. Un exemplar 30 cr. sau 60 bani.
 28. **Păcală în satul lui.** Poveste de Ioan Slavici. Un exemplar 10 cr. sau 20 bani.
 29. **Sgârșitul.** Comedie de Molière. Un exemplar 40 cr. sau 80 bani.
 30. **Luna proștilor.** Poveste de Silvestru Moldovan. Un exemplar 5 cr. sau 10 bani.
 31. **Nusci-împărat.** Poveste din popor de „Mărgineanu”⁴. Un exemplar 12 cr. sau 24 bani.
 32. **Dina-împărăteasă și peana ei aleasă.** Poveste din popor de „Mărgineanu”⁴. Un exemplar 12 cr. sau 24 bani.
 33. **Fulger.** Poveste în versuri de George Coșbuc. Un exemplar 5 cr. sau 10 bani.
 34. **Spice de aur.** Culese de dascălul Ioan P. Lazar. Un exemplar 12 cr. sau 24 bani.
 35. **Un idil în Roșeni.** Novela de Bret Harte. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
 36. **Baba iadului.** Poveste în versuri de Ioan Moța. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
 37. **Prințesa fermecată.** Poveste în versuri de P. Dulfu. Un exemplar 10 cr. sau 20 bani.
 38. **Dina mărgărelelor.** Poveste în versuri de Ioan Moța. Un exemplar 12 cr. sau 24 bani.
 39. **Doi copii.** Poveste de Ioan Moța. Un exemplar 10 cr. sau 20 bani.
 40. **O partidă în patru.** De Antonio Ghislanzoni. Un exemplar 12 cr. sau 24 bani.
 41. **Posacul bun de inimă.** Comedie în 3 acte de Carlo Goldoni. Tradus de Domnișoarele Al. și Luc. I. Romanescu. Un exemplar 25 cr. sau 50 bani.
 42. **Croitorul și cei trei feciori.** Poveste de Ioan Moța. Un exemplar 15 cr. sau 30 bani.
 43. **Mica Fadetă.** De George Sand. Un exemplar 40 cr. sau 80 bani.
 44. **Rusalin peșărarul.** Poveste de Nicolae Trimbișoiu. Un exemplar 22 cr. sau 44 bani.
 45. **Roma învină.** Tragedie în 5 acte de Alexandru Parodi. Tradusă de I. L. Caragiale. Un exemplar 24 cr. sau 48 bani.
- O sută de ani.** De Ioan Slavici. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.

Celor-ce cumpără un număr mai mare de exemplare, cu deosebire librarilor și preste tot
vândătorilor, se dă rabatul cuvenit.

Mersul trenurilor

pe liniile orientale ale căii ferate de stat r. u. valabil din 1 Iunie 1890.

Budapesta—Predeal					Predeal—Budapesta					Budapesta—Arad—Teiuș					Teiuș—Arad—Budapesta					Copșa-mică—Sibiiu					
	Tren accelerat	Tren scoaler	Tren de porecano	Tren de porecano		Tren accelerat	Tren de porecano	Tren accelerat	Tren de porecano		Tren accelerat	Tren de porecano	Tren de porecano		Tren accelerat	Tren de porecano	Tren de porecano								
Viena	3.25	8.—	10.50		Bucuresci	7.35			4.45	Viena	8.—	10.50	3.25	Teiuș		12.59	4.51	Copșa-mică	4.05	10.47	7.10				
Budapesta	9.25	2.—	7.35	6.10	Predeal	1.08		2.35	9.12	Budapesta	2.—	8.15	9.40	Alba-Iulia		1.39	5.27	Șeica-mare	4.35	11.17	7.43				
Szolnok	11.22	4.05	11.07	9.28	Timiș	1.37		3.18	9.41	Szolnok	4.20	11.18	1.02	Vințul-de-jos		1.56	5.44	Loamneș	5.16	11.58	8.27				
P.-Ladány	1.07	5.46	1.20	11.38		2.13		4.20	10.17	Arad	8.10	3.50	5.27	Jibot		2.23	6.06	Sibiiu	6.10	12.52	9.23	7.35			
Oradea-mare	2.24	7.01	3.02	1.51	Brasov	2.43	4.00		10.32	Glogovaț	2.20	4.10	5.50	Orăștie		2.49	6.28	Sibiiu—Copșa-mică							
Mező-Telegd	2.32	7.11	3.09	2.06	Feldioara	3.12	4.14		11.18	Gyorok	3.05	4.46	6.23	Simeria (Piski)		3.37	6.56	Sibiiu		7.35	3.35	4.34	9.50		
Rév.	3.02	7.41	3.48	2.46	Apatia	3.32	5.20		11.30	Pauliș	3.23	4.58	6.34	Branicla		4.18	7.48	Ocna		8.02	4.09	4.58	10.14		
Bratca	3.33	8.16	4.31	3.40	Ăgostonfalva	3.47	5.47		11.51	Radna-Lipova	3.39	5.16	6.52	Ilia		4.43	8.10	Loamneș		8.30		5.25	10.40		
Bucia			4.54	4.03	Homorod	4.20	6.35		12.27	Conop		5.38	7.17	Gurasada		4.53	8.20	Șeica-mare		9.05		5.55	11.10		
Clucia	4.26	9.05	5.40	4.51	Hașfalău	5.25	8.12		1.35	Bérvava		5.33	7.33	Zam		5.21	8.48	Copșa-mică		9.34		6.20	11.35		
Huedin	4.58	9.35	6.22	5.32	Sighișoara	5.45	8.47		1.59	Soborșin		6.33	8.20	Soborșin		5.56	9.17	Cucerdea—Oșorheiu—Regh.-săs.							
Stana			6.22	5.32	Elisabetopol	6.12	9.29		2.32	Zam		6.58	8.49	Bérvava		6.46	9.54	Cucerdea				2.55	8.20	2.56	
Aghiriș			6.38	5.49	Mediaș	6.33	10.10		2.59	Gurasada		7.22	9.16	Conop		7.02	10.09	Cheța				3.25	8.50	3.29	
Ghirbău			6.59	6.17	Copșa-mică	6.48	10.32		3.13	Ilia		7.38	9.32	Radna-Lipova	5.49	7.36	10.38	Ludoș				3.41	9.11	4.06	
Nădășel			7.11	6.28	Micășasa	6.48	10.42	11.47	3.18	Branicla		7.54	9.51	Pauliș	6.06	7.50	10.51	M.-Bogat				3.56	9.20	4.15	
	5.49		7.24	6.44	Blaj	11.01	12.04	3.33		Deva		8.14	10.18	Gyorok	6.24	8.03	11.09	Cipeu-Iernut				4.33	9.57	4.54	
Cluj	6.02	10.85	7.39	7.04	Crăciunel	11.37	12.32	4.03		Simeria (Piski)		8.43	10.44	Glogovaț	6.53	8.26	11.27	Kerelő-Sz.-Pál				4.48	10.12	5.10	
Apahida	6.12	11.02	7.54	8.30		11.52	12.44	4.14		Orăștie		9.12	11.14	Arad	7.06	8.88	11.88	Nireșten				5.11	10.35	5.34	
Ghirșiș	6.27	11.23	8.11	8.55	Teiuș	7.51	12.23	1.06	4.36	Jibot		9.34	11.39	Szolnok	7.45	9.05	12.10	Oșorheiu				5.30	10.54	5.53	
Cucerdea	7.30	12.42	9.18	10.31	Aind	7.58	1.23	1.30	5.06	Vințul-de-jos		9.56	12.05	Budapesta	11.51	2.25	4.47	Reghinul.-săs.				7.25	7.—		
Uioara	7.55	1.18	9.49	11.19	Uioara	8.15	1.50	1.54	5.24	Alba-Iulia		10.17	12.26	Viena	1.55	5.50	7.45	Regh.-săs.—Oșorheiu—Cucerdea							
Vințul-de-sus		1.25	9.56	11.27	Cucerdea	8.45	2.46	2.39	6.08	Simeria (Piski)—Petroșeni	Petroșeni—Simeria (Piski)				7.20	1.40	6.05	Reghinul.-săs.				8.25	8.—		
Aind	8.21	1.55	10.22	12.02	Ghirșiș	9.16	3.33	3.15	6.72	Simeria	7.17	11.28	3.50	Petroșeni	6.05	10.42	4.03	Reghinul.-săs.				10.—	10.—	9.49	
Teiuș	8.37	2.14	10.39	12.26	Apahida		5.28	4.32	7.52	Streiu	7.54	12.12	4.32	Banița	6.45	11.23	4.49	Oșorheiu				7.24	5.54	10.20	
	8.42	2.29	10.57	1.18	Cluj	10.36	6.05	4.53	8.10	Hațeg	8.45	1.08	5.20	Crivadia	7.26	11.57	5.24	Nireșten				7.44	6.14	10.39	
Crăciunel		2.49	11.20	1.54	Nădășel	10.48	6.26	5.32	8.30	Pui	9.39	2.03	6.15	Pui	8.07	12.33	6.04	Kerelő-Sz.-Pál				8.07	6.37	11.02	
Blaj	9.14	3.02	11.36	2.11	Ghirbău		6.42	5.48	8.50	Crivadia	2.51	2.51	7.03	Hațeg	8.51	1.19	6.43	Cipeu-Iernut				8.29	6.58	11.23	
Micășasa		3.33	12.04	2.49	Aghiriș		7.24	9.19	9.13	Banița	11.26	3.30	7.28	Streiu	9.41	2.09	7.28	M.-Bogat				9.02	7.28	11.63	
Copșa-mică	9.49	3.48	12.23	3.28	Apahida		7.47	9.48		Petroșeni	12.—	4.02	8.15	Simeria	10.20	2.47	8.—	Ludoș				9.35	7.41	12.06	
Mediaș	10.07		12.39	3.46	Cluj		6.11	9.19		Arad—Timișoara	Timișoara—Arad							Cheța				9.51	7.57	12.22	
Elisabetopol	10.30		1.08	4.27	Nădășel		8.27	6.43	10.02	Arad	6.18	4.18	Timișoara		6.30	1.10	Cucerdea				10.23	8.25	12.50		
Sighișoara	11.06		1.50	5.39	Ghirbău		8.49	7.12	10.41	Aradul-nou	6.40	4.40	Mercizfalva		7.23	1.59	Simeria (Piski)—Hunedoara								
Hașfalău	11.21		2.06	6.02	Stana		9.08		10.56	Németh-Ságh	7.05	5.05	Orcizfalva		7.49	2.19	Simeria (Piski)						4.—		
Homorod	12.37		3.20	7.51	Huedin		9.28		11.13	Vinga	7.33	5.33	Vinga		8.16	2.46	Cerna						4.21		
Ăgostonfalva			3.56	8.36	Clucia		9.49			Orcizfalva	7.56	5.50	Németh-Ságh		8.37	3.03	Hunedoara—Simeria (Piski)						9.25		
Apatia	1.26		4.19	9.10	Bucia		9.08		10.56	Mercizfalva	8.14	6.06	Aradul-nou		9.09	3.41	Hunedoara						9.51		
Feldioara	1.47		4.44	9.44	Bratca		9.28		11.13	Timișoara	9.04	6.50	Arad		9.25	3.55	Simeria						10.10		
Brasov	2.23		5.20	10.31	Mező-Telegd	1.10	10.04	7.51	11.32	Ghirșiș—Turda	Turda—Ghirșiș							Hunedoara—Simeria (Piski)							
Timiș	2.33		5.30	9.48	Oradea-mare	1.36	10.41	8.17	12.07	Ghirșiș	7.40	10.50	3.56	Turda	6.05	9.40	2.40	Hunedoara						9.25	
Predeal	3.47		6.14	11.23	P. Ladány	2.01	11.06	8.42	12.41	Turda	8.—	11.10	4.10	Ghirșiș	6.25	10.—	3.—	Hunedoara						9.51	
Bucuresci	9.30		6.45	12.08	Szolnok	2.08	1.19	8.47	1.09	Odorheiu—Sighișoara	Sighișoara—Odorheiu							Simeria						10.10	
			6.45	12.08	Budapesta	3.31	3.31	10.09	3.03	Odorheiu				Odorheiu		8.40	2.45	Hunedoara—Simeria (Piski)							
					Viena	5.11	6.35	11.51	5.10	Odorheiu				Odorheiu		10.52	5.28	Hunedoara—Simeria (Piski)							
						7.15	6.50	1.55	8.15	Odorheiu				Odorheiu				Hunedoara—Simeria (Piski)							
						1.40	3.—	7.20	6.05	Odorheiu				Odorheiu				Hunedoara—Simeria (Piski)							
										Odorheiu				Odorheiu				Hunedoara—Simeria (Piski)							
										Odorheiu				Odorheiu				Hunedoara—Simeria (Piski)							
										Odorheiu				Odorheiu				Hunedoara—Simeria (Piski)							
										Odorheiu				Odorheiu				Hunedoara—Simeria (Piski)							
										Odorheiu				Odorheiu				Hunedoara—Simeria (Piski)							
										Odorheiu				Odorheiu				Hunedoara—Simeria (Piski)							
										Odorheiu				Odorheiu				Hunedoara—Simeria (Piski)							
										Odorheiu				Odorheiu				Hunedoara—Simeria (Piski)							
										Odorheiu				Odorheiu				Hunedoara—Simeria (Piski)							
										Odorheiu				Odorheiu				Hunedoara—Simeria (Piski)							
										Odorheiu				Odorheiu				Hunedoara—Simeria (Piski)							
										Odorheiu				Odorheiu				Hunedoara—Simeria (Piski)							
										Odorheiu				Odorheiu				Hunedoara—Simeria (Piski)							
										Odorheiu				Odorheiu				Hunedoara—Simeria (Piski)							
										Odorheiu				Odorheiu				Hunedoara—Simeria (Piski)							
										Odorheiu				Odorheiu				Hunedoara—Simeria (Piski)							
										Odorheiu				Odorheiu				Hunedoara—Simeria (Piski)							
										Odorheiu				Odorheiu				Hunedoara—Simeria (Piski)							
										Odorheiu				Odorheiu				Hunedoara—Simeria (Piski)							
										Odorheiu				Odorheiu				Hunedoara—Simeria (Piski)							
										Odorheiu				Odorheiu				Hunedoara—Simeria (Piski)							
										Odorheiu				Odorheiu				Hunedoara—Simeria (Piski)							
										Odorheiu				Odorheiu				Hunedoara—Simeria (Piski)							
										Odorheiu				Odorheiu				Hunedoara—Simeria (Piski)							
										Odorheiu				Odorheiu				Hunedoara—Simeria (Piski)							
										Odorheiu				Odorheiu				Hunedoara—Simeria (Piski)							
										Odorheiu				Odorheiu				Hunedoara—Simeria (Piski)							
										Odorheiu				Odorheiu				Hunedoara—Simeria (Piski)							
										Odorheiu				Odorheiu											

Editura și tiparul Institutului tipografic, societate pe acțiuni în Sibiu, sub responsabilitatea lui Ioan Popa Necsa.